

Viite: Opetuslautakunta 18.2.2025 § 16

Esiopetuksen järjestämispaidat sivukylän koulujen esiopetuksessa toimintakaudella 2025–2026

Päätös

Sivistysjohtaja antoi lautakunnalle päätösesityksen, että koulujen esiopetusta jatketaan lv. 2025–2026 Haikaran ja Junttilan kouluilla. Haikaran koululla yksi ryhmä ja Junttilan koululla kaksi ryhmää. Opetuslautakunta pyytää kaupunginhallitukselta/-valtuustolta lisätalousarviota koulujen esiopetuksen järjestämiseen 42.000 euroa vuodelle 2025 ja otettavaksi lisäkustannukset huomioon vuoden 2026 raamituksessa (54.400 euroa).

Lautakunta kävi keskustelua esityksestä. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että äänin 1–6 esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2025–2026 Haikaran, Junttilan ja Malilan kouluilla ja että **selvitetään kokeilumahdollisuus Malilan esikouluryhmän toimimisesta varhaiskasvatuksen alaisuudessa.**

Edellä mainitun lisäksi lautakunta päätti pyytää kaupunginhallitukselta/-valtuustolta lisätalousarviota koulujen esiopetuksen järjestämiseen 42.000 euroa vuodelle 2025 ja otettavaksi lisäkustannukset huomioon vuoden 2026 raamituksessa (54.400 euroa).

Selvitettäessä Malilan koulun esiopetusryhmän toimimista varhaiskasvatuksen ryhmänä on noussut esille seuraavia henkilöstöön, tiloihin, toiminnan käytännön järjestämiseen ja lainsäädäntöön liittyviä näkökohtia:

1. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus perustuu myös esiopetuksen osalta varhaiskasvatukseen, joka on tiukka lasten ja henkilöstön suhdeluvun osalta. Koska Malilan esiopetukseen on tämän hetken tiedoin tulossa 14 lasta lukuvuonna 2025–26, tulee siinä olla päivittäin kaksi kasvattajaa. Opettajan lisäksi varhaiskasvatuksen ryhmässä tulee olla myös lastenhoitaja. Lain mukaan osa-aikaisia lapsia (alle 5 t /pv) voi yhtä kasvattajaa kohden olla 13. Vuosikustannus kahdelle kokoaikaiselle kasvattajalle on arviolta 65 000 €.
2. Ryhmän henkilöstö on erikoisessa tilanteessa kuuluessaan hallinnollisesti etäällä olevan päiväkodin henkilöstöön eikä kiinteistössä työskentelevän koulun työyhteisöön (esim. viikkopalaverit, päivittäinen esihenkilötyö ja arjen ratkaisut).
3. Tilanne on epätasa-arvoinen varhaiskasvatuksen esiopettajan näkökulmasta; kaikilla kolmella kouluilla toimivilla esiopettajilla on sama palkka, mutta koulun esiopettajilla lyhyempi viikkotyöaika ja palkallinen keskeytys koulun loma-aikoina. Varhaiskasvatuksen työntekijänä esiopettaja on kokonaistyöajassa (38.25). Koulun opettajan opetusvelvollisuus on 23 viikkotuntia. Mikäli varhaiskasvatuksen esiopettaja toimisi pelkästään esiopettajana, olisi palkkaus työajan mukaan 60 %. Kyseisillä ehdoilla on erittäin vaikea rekrytoida kelpoista opettajaa.
4. Malli, jossa esiopettaja ja lastenhoitaja olisivat kokonaistyöajassa ja ajatus heidän siirtymisestä iltapäiväksi pitämään kirkonkylälle varhaiskasvatuksen kerhotoimintaa, ei toimi työajan ja tilojen puutteen vuoksi. Siirtyminen lasketaan työajaksi ja olisi iso kustannus (työajan lisäksi myös km -korvaus siirtymisestä tulisi maksaa). Työehtosopimuksen mukainen

suunnittelu-aika varhaiskasvatuksen opettajalla on 5 tuntia viikossa ja lisäksi palaveri/keskusteluajat vanhempien kanssa on luettava työajaksi.

5. Malli, jossa pelkkää esiopetusta oli myös varhaiskasvatuksessa, oli aiemmin vuosia ensin Peltotiellä ja sitten Raitalan päiväkodissa. Näissä yksiköissä kahden esiopetusryhmän henkilöstö pystyi yhteistyössä vuorojärjestelyin pitämään iltapäivisin kerhotoimintaa 3–5 – vuotiaille (kaksi ryhmää, 5 tuntia / viikko). Toiminta päättyi lautakunnan päätöksellä uuden Junttilan koulun myötä. Kerhotoiminnan kysyntä loppui kokonaan varhaiskasvatuksen maksuttomuuden myötä (syksyllä 2022 oli enää kolme hakijaa kerhotoimintaan). Varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan käynnistäminen yhdelle sivukylälle ei ole taloudellista tai tasapuolista toimintaa tilanteessa, jossa kaupunki on leikkaamassa ja supistamassa toimintaa talouden tasapainottamisvaatimusten vuoksi. On epätodennäköistä, että huoltajat lähtisivät keskustasta kuljettamaan lapsia kerhoon sivukylälle.
6. Yksittäinen ja erillinen ryhmä etäällä päiväkodista tuo tilanteessa mukanaan väistämättä lisätyötä ja -vastuita. Erillisen ryhmän hallinnon järjestäminen jonkin päiväkodin yhteyteen aiheuttaa haastetta tilanteessa, jossa ollaan siirtymässä kahden päiväkodinjohtajan malliin. Johtamis- ja hallintoresurssit ovat kiinnitetty talousarvion 2025 tavoitteiden toteuttamiseen, tehtäväalueen muuhun kehittämistyöhön (hankkeet) sekä erityisesti 1.8.2025 voimaan tulevan lain säädännön ja opetussuunnitelmien muutoksiin (oppimisen tuen uudistuksen paikallisen toimintamallin luominen ja käyttöönotto).
7. Vastuu, kustannukset ja päätökset esiopetuksen kuljetusten järjestämisestä siirtyisi yhden ryhmän osalta varhaiskasvatukselle. Menettely poikkeaisi muista varhaiskasvatuksen ryhmistä, joihin ei kuljetusta järjestetä. Kustannusten kohdentamista oikealle tilikohdalle varten tarvittaisiin talousarviomuutos (määrärahojen siirto).
8. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen turvallisuusvaatimukset ovat erilaiset (varhaiskasvatuksen kerhotoiminta). Tilat tulee tarkastaa/hyväksyä varhaiskasvatuksen käyttöön.
9. Jokaisella kokeilulla tulisi olla selkeät tavoitteet sekä lyhyellä aikavälillä että pitemmällä aikavälillä. On epäselvää mitä kokeilulla haluttaisiin toteuttaa ja mitä sillä tavoiteltaisiin. Kokeilujen vaikuttavuus ja niihin tarvittava resurssointi tulee harkita tilanteessa, jossa taloutta tasapainotetaan olemassa olevia toimintoja leikkaamalla.

Toiminta tulisi järjestää päiväkodin yhteydessä / välittömässä läheisyydessä työyhteisöön kuulumisen, esihenkilötyön, sijaisjärjestelyjen, hallinnon ja kustannusten näkökulmasta, eikä erillisenä, yhtenä ryhmänä sivukylällä.

Tällä hetkellä suurin osa koulujen esiopetuksessa olevista lapsista käy esiopetusta muualla kuin tulevassa koulussaan. Kuljetuskustannukset sivukyliltä toisille sivukylille muodostavat ylimääräisen lisäkustannuksen. Kaupungin lapsimäärän vähetessä koko esiopetus voidaan järjestää varhaiskasvatuksen hallinnoimana päiväkotien yhteydessä myös lapsille, joilla ei ole täydentävän varhaiskasvatuksen tarvetta.